Ügyiratszám: 3409/K/2009-3.

[…]

Tisztelt […] Úr!

Ön levelében aziránt érdeklődik, hogy a vagyonadó–kalkulátor alapját képező 242/2009. (X. 29.) korm. rendelet alapján az adóhatóság felhasználhatja-e az adózók által a vagyonadó kalkulációja során közölt adatokat.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 3. § (1) bekezdése alapján személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete elrendeli. Jogszabályi felhatalmazás, illetve az érintett hozzájárulásának hiányában jogellenes az adatkezelés.

Az Avtv. 2. § 6. pontja határozza meg a hozzájárulás fogalmát, melynek értelmében az érintett kívánságának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez.

A hozzájárulás megadását meg kell előznie az érintett teljeskörű tájékoztatásának, mely szerint mely adatok megadása kötelező, illetve önkéntes, milyen célból szükségesek és nélkülözhetetlenek, tárolják-e ezen adatokat, ha igen, milyen időtartamig, és ki férhet hozzá az adatbázishoz.

Az egyes nagy értékű vagyontárgyakat terhelő adóról szóló 2009. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nért.) rendelkezik a lakóingatlanok adójáról, többek között az adó tárgyáról, alanyáról, alapjáról és mértékéről.

A Nért. törvényi felhatalmazást nem tartalmaz a személyes adatok kezelésére vonatkozóan, a kormány azonban az Alkotmány 35. § (2) bekezdése értelmében feladatkörében eljárva rendeletet alkothat.

A rendelet 1. § (2) bekezdése alapján a kérelmező a (3) bekezdés szerinti adatokat közli az állami adóhatósággal, egyúttal nyilatkozik arról, hogy hozzájárul a közölt adatok nyilvántartásához, kezeléséhez.

Ugyanezen szakasz (3) bekezdésében foglaltak szerint igényelt személyes, valamint egyéb adatok a következők:

a) a lakóingatlan címe (irányítószám, település, közterület neve, házszám vagy helyrajzi szám),

b) a kérelmező neve, (cégneve) adóazonosító száma, elektronikus levélcíme, az adatkérés jogcíme (tulajdonos, vagyoni értékű jog jogosítottja),

c)-o) pontokban az ingatlan egyéb paraméterei.

A rendelet 2. §-a kimondja, hogy az állami adóhatóság ezen díjmentes szolgáltatást, az adatkérő személyére és az ingatlanról közölt adatokra kiterjedően – a 4. §-ban foglaltak végrehajtása céljából – naplózza, és a közlést követő 6. év végéig megőrzi.

A rendelet 4. §-a tartalmazza az adatkezelés, adattárolás célját és végeredményben a rendelet megalkotásának indokát. A forgalmi érték adóhatóság általi megállapítása egyfajta garancia atekintetben, hogyha az adózó a bevallás benyújtását megelőző hat hónapon belül a becsült értéket jelöli meg forgalmi értékként a Nért. szerinti adóbevallásban, vagy adóbevallást erre tekintettel nem nyújt be, és az adóhatóság az ellenőrzés során a becsült forgalmi értéknél magasabb valós forgalmi értéket állapít meg, e körülményt úgy kell értékelni, hogy az adózó az adott helyzetben a tőle elvárható

körültekintéssel járt el, ezért az adóhatóság az adóbírság kiszabását, illetve a késedelmi pótlék felszámítását hivatalból mellőzi.

A jogszabályi háttér áttekintését követően arról tájékoztatom, hogy miután a jogalkotó nem küldte meg véleményezésre sem a törvényt, sem a rendeletet, jelen vizsgálat keretében tanulmányoztam át a joganyagok adatvédelmi vonatkozásait.

A hozzájárulást megelőző tájékoztatáshoz való jog érvényesülése végett szükségesnek tartottam jelezni az APEH elnökének, dr. Szikora Jánosnak, hogy az adóhatóság az adózókat a vagyonadó–kalkulátor, így az adatok közlése előtt az adatkezelés minden egyes elemére kiterjedően köteles tájékoztatni.

Az elnök tájékoztatását kértem arra vonatkozóan, hogy milyen biztonsági intézkedéseket tesz az adóhatóság annak érdekében, hogy – az elektronikus közszolgáltatásokról szóló 2009. évi LX. törvény szerinti azonosítás igénybevétele nélkül – az állami adóhatóság honlapján elérhető on-line adatlap kitöltésével ne történhessen visszaélés más érintett személyes adataival. Arról is kértem a tájékoztatását, hogy milyen módon történik a vagyonadó–kalkulátor során megadott adatok tárolása, milyen belső szabályozás vonatkozik az adatkezelésre, hogy az APEH kezelésében lévő egyéb adatbázissal ne kapcsolhassák össze, hiszen a hozzájárulás kizárólag az adott ingatlan forgalmi értékének meghatározására, illetőleg egy esetleges ellenőrzés során megállapított eltérő forgalmi érték esetén a kellő körültekintés igazolására terjed ki.

Az érdemi válasz megérkezését követően tájékoztatni fogom Önt az APEH elnökének álláspontjáról.

Véleményem szerint egyébiránt, ha az adóhatóság nem tárolja, illetőleg nem teszi beazonosíthatóvá a szolgáltatást igénybevevő adózót, illetőleg az adott ingatlant, a kormány által létrehozott vagyonadó–kalkulátor, illetőleg a szankció alóli garantált mentesség okafogyottá válna.

Megjegyzem továbbá, hogy az interneten számtalan lehetőség kínálkozik név és pontos cím megadása nélkül az ingatlan forgalmi értékének megbecslésére, melyek azonban a fentiekben kifejtettek szerint egy esetleges adóellenőrzés során megállapított adókülönbözet esetén értelemszerűen nem mentesíthetnek a szankciók kiszabása alól. Mindazonáltal a továbbiakban a jogalkalmazás folyamatát figyelemmel fogom kísérni.

Budapest, 2009. november 17.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András